

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΒ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1902

ΑΡΙΘ. 43

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅσον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ.	5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.	3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὁράγμα χρυσᾶ	25
Ἡ συνδρομὴ προκαταβάλλεται ἀποστελλομένη πρὸς τὸν ταμίαν.	

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Μητροπολ. Βοδενῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ (πρόεδρος)
- † Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
- † Ὁ Ἀρχιεραρχιεπὶ τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

*Επίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέα ἐπίσημά τε καὶ ἄλλα διδόμενα πρὸς κρίσιν περὶ τῆς πίστεως τῶν παλαιοκαθολικῶν — Τὰ περὶ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς ἐπίσημα γράμματα — Ἡ Ἰδρυσις Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος ἐν Φαναρίῳ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Κοινοποιήσεις Παράρτημα: «Εὐαγγελικὰ διδάγματα».

ΝΕΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΕ ΚΑΙ ἈΛΛΑ ΔΙΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΚΡΙΣΙΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ*

Ἀπάντησις τῆς ἐν Ροττερδάμῃ ἐπιτροπῆς τῶν παλαιοκαθολικῶν εἰς τὴν ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1897 γνῶμην τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Πετρουπόλεως.

Β'. Εὐχαριστία.

1] Ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ἐπίστευεν ὅτι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος μετὰ τὸν ἁγιασμόν δὲν εἶνε οὔτε συνήθης ἄρτος οὔτε συνήθης οἶνος, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐσθίων τὸν ἁγιασμένον ἄρτον καὶ πίνων τὸν ἁγιασμένον οἶνον ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς κοινωνεῖ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν παθῶν αὐτοῦ καὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ. Ἐπομένως ἐπίστευεν ὅτι ἐν τῷ ἁγιασμένῳ ἄρτῳ καὶ τῷ οἴνῳ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πάρεστιν ἀληθῶς, πραγματικῶς, οὐσιωδῶς, πνευματικῶς, μυστικῶς, μυστηριωδῶς (sacramentaliter), ἀλλ' οὔτε ὁμοιωτικῶς οὔτε σωματικῶς.

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 450—452.

Οἱ παλαιοκαθολικοὶ πιστεύουσιν εἰς τὸ δόγμα τοῦτο οὐχ ἥττον στερεῶς ἢ οἱ ἀνατολικοί.

2] Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἰδιαίτερα ζητήματα, πῶς ἐν τῷ συνήθει ἄρτῳ καὶ οἴνῳ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πάρεστιν ἀληθῶς, πραγματικῶς, οὐσιωδῶς, πνευματικῶς, μυστικῶς, μυστηριωδῶς, πῶς ὁ ἁγιασμένος ἄρτος καὶ ὁ ἁγιασμένος οἶνος δὲν εἶνε πλέον συνήθης ἄρτος καὶ συνήθης οἶνος, καὶ πῶς ὁ ἐσθίων τὸν ἁγιασμένον ἄρτον καὶ πίνων τὸν ἁγιασμένον οἶνον γίνεται κοινωνὸς τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν παθῶν αὐτοῦ καὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ, — ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ τὰ ζητήματα ταῦτα δὲν διασαφηνίζονται. Καὶ ναὶ μὲν οἱ πατέρες προσεπάθουν ἀληθῶς νὰ διασαφηνίσωσιν αὐτὰ, ἀλλ' εἶνε ὁμοιωτικῶς γεγονός ὅτι ἔδωκαν λίαν διαφοροὺς ἐξηγήσεις.

Περὶ τῶν διαφορῶν τούτων ἐξηγήσεων οἱ παλαιοκαθολικοὶ ποιοῦνται τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις, ἃς ἐποίησαντο καὶ περὶ τῶν διαφορῶν ἐξηγήσεων τῶν πατέρων ἐν σχέσει πρὸς τὸ Τριαδικόν. Χωρὶς δηλαδὴ νὰ θεωρῶσιν ὡς δόγμα οἰανδήποτε ἐκ τῶν διαφορῶν τούτων ἐξηγήσεων καὶ νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐτὴν ὡς δόγμα, ἀξιοῦσιν ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτρέπωσιν ἑαυτοῖς νὰ ὁμιλῶσιν ὡς ὁ Ἀθανάσιος, ὁ Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων, ὁ Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Αὐγουστίνος, ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς κλπ. κλπ.

Δὲν προσάγομεν ἐνταῦθα ἐκ νέου αὐτοὺς τοὺς λόγους τῶν πατέρων τούτων, καθόσον οὗτοι ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ «Διεθνείᾳ Θεολογικῇ

Ἐπιθεωρήσει» (Revue internationale de Théologie, Ἀρ. 12 τοῦ 1895, σελ. 753—756. Ἀρ. 13 τοῦ 1896, σελ. 130—150).

3] Συντόμως εἰπεῖν, οὕτως ἔχοντος τοῦ πράγματος, φανερόν ἐστι μετὰ τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς καὶ τῆς παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει συμφωνία ἐν τῇ πίστει καὶ τῷ δόγματι, καὶ ὅτι ἡ λέξις «μετουσίωσις» (transubstantiatio) ὁμοίως, ὅπως καὶ τὸ Filioque, δὲν θά ἡδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ «impedimentum dirimens» εἰς τὴν ἀμοιβαίαν κοινωνίαν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ἐξ ἐνὸς αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως ἦσαν ἡνωμένοι, ὅτε ἡ λέξις «μετουσίωσις» εἰσέτι δὲν ὑφίστατο· ἐξ ἄλλου εἶνε ἀναμφίβολον ὅτι ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις τῆς Ρωστικῆς Ἐκκλησίας ἡ λέξις αὕτη δὲν εὐρίσκεται· τούναντίον ἐν τῷ τύπῳ τῆς παραδοχῆς τῶν προτεσταντῶν εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν λόγος γίνεται μόνον περὶ τῆς λέξεως «μεταβολή», οὐχὶ δὲ περὶ τῆς λέξεως «μετουσίωσις». Λοιπὸν φανερόν ἐστι ἡ λέξις «μετουσίωσις» δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιβληθῇ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἁθροῦ πίστεως εἰς οὐδένα οἰονόηποτε.

Γ'. Αἱ χειροτονίαι παρὰ τοῖς παλαιοκαθολικοῖς τῆς Ὀλλανδίας.

1] Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ὀλλανδίας δὲν ἔπαισε πρὸς τὸν πᾶπαν. Τῆς ἔριδος ἤρξατο πραγματικῶς ἡ Ρώμη διὰ τῆς ὑπερβάσεως τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς. Τούτου ἕνεκα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ὀλλανδίας οὐ μόνον ἐδικαιοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὤφειλε νὰ ὑπερασπίσῃ κατὰ τοῦ παπισμοῦ τὴν πίστιν καὶ τὰ δίκαια αὐτῆς ὡς ἐθνικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐτρέχτης ὑπερήσπισε τὰ δίκαια αὐτῆς καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἔκθεσιν περὶ τούτου ἐν τοῖς συγγράμμασι, τὰ ὅποια ἐδημοσίευσεν καὶ τὰ ὅποια βασίμως πραγματεύονται περὶ πάντων τῶν ζητημάτων, ἅτινα ἡδύνατο ἵνα ἐγερθῶσι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἐπιδοκιμασίας δὲ τῆς διαγωγῆς αὐτῆς ἔτυχεν παρ' ὅλων τῶν σωματοίων καὶ παρ' ὅλων τῶν διασήμεων ἀνδρῶν τῶν ἀνθισταμένων κατὰ τῶν καταγρήσεων καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ τῆς Ρώμης κατὰ τὴν ΙΗ' ἑκατονταετηρίδα. Τοῖς ρώσσοις θεολόγοις συνιστῶμεν ἰδίᾳ τὰ ἀκόλουθα βιβλία, ἐν οἷς βασίμως διαπραγματεύονται τὰ δυσκολεύοντα αὐτοὺς ζητήματα.

α'] Histoire abrégée de l'Eglise métropolitaine d'Utrecht, par M. G. Dupac de Bellegard, ancien comte de Lyon, 3me édition,

gr. in 8o. Utrecht, I. A. van Woestenbergh-1892.

β'] Recueil de divers témoignages de plusieurs cardinaux, archevêques, universités, Facultés de théologie ou de droit, Docteurs . . . Magistrats, Jurisconsultes et autres personnes célèbres, en faveur de la catholicité et de la légitimité des droits du clergé et des chapitres, archevêques et évêques de l'Eglise catholique des Provinces unies, contre le schisme introduit dans cette Eglise depuis le commencement de ce siècle par les manœuvres des jésuites et de leurs adhérents. A Utrecht, chez G. van der Weijde, libraire; 1763, in 4o.

γ'] Apologie (1re et 2me) de Mgr. l'Évêque de Babylone (Mgr. Dominicus Maria Varlet) contenant etc. . . . A Amsterdam, chez Nicolas Potgieter, libraire, 1724, 1727, in 4o.

2] Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῆς παρουσίας τριῶν ἐπισκόπων κατὰ τὴν εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίαν, ἡ ἀπαίτησις αὕτη οὐδέποτε ἐθεωρεῖτο ἄλλως ἢ ὡς ἀπλὴ πειθαρχικὴ μόνον διάταξις, λίαν καλὴ, λίαν προβλεπτικὴ ἐν τῷ συνήθει καιρῷ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς ἀπαραίτητον μέτρον ἐν καιρῷ ἐκτάκτου ἀνάγκης, οἷα ἦν ἡ ἀνάγκη τῆς Ὀλλανδικῆς καὶ τῆς Ἑλβετικῆς Ἐκκλησίας.

3] Διὸ οἱ παλαιοκαθολικοὶ θεωροῦσι τὰς ἐαυτῶν χειροτονίας ἐγκύρους (gültig) καὶ τοσοῦτον κανονικὰς, ὅσον ἦτο δυνατόν. Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἐνήργουν οὕτως, ὅπως ἐπέβαλλεν αὐτοῖς ἡ ἀνάγκη τῶν περιστάσεων καὶ ἡ ἄμυνα τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν, νομίζουσιν ὅτι οὐ μόνον κατ' οὐδὲν οὐδαμῶς προσέβαλον τὴν οἰκουμενικὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τούναντίον ἐστάθησαν πιστοὶ εἰς αὐτὴν καὶ ὑπερήσπισαν τὰ δίκαια αὐτῆς. Ἐπομένως οἱ οὐδὲν ἔχουσι νὰ ἐκφράσωσι μετάνοιαν πρὸς οἰανδήποτε ἰδιαιτέραν Ἐκκλησίαν, οὔτε νὰ ζητήσωσι τὴν ἔγκρισιν οἰασδήποτε ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίας. Στηριζόμενοι εἰς τὰ δικαιώματα καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτονομίαν αὐτῶν, χάριν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς μετὰ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐνότητος θέλουσιν ἐξακολουθήσει, ὡς καὶ πρότερον, ἐκπληροῦντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν, ἃς ἐπιβάλλουσιν αὐτοῖς ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰς Ἐκκλησίας ἡ πίστις, ἡ διαφύλαξις τῆς θείας παρακαταθήκης καὶ ἡ ἀγάπη.

4] Ἄν οἱ ρῶστοι θεολόγοι δὲν ἀποδίδουσι, καὶ βασίμως δὲν ἀποδίδουσιν, οὐδεμίαν γενικὴν νομι-

κὴν ἰσχὺν εἰς τὰς ρωμαϊκὰς ἀράς, οὐχὶ ἅπαξ διευθυνηθεὶς κατὰ τοῦ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ κατὰ τῶν πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἀν εἰς οὐδὲν λογίζονται, καὶ βατίμως, τὰς ἐκτοξευθεὶς κατ' αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ρώμης κατηγορίας ἐπὶ σχίσματι καὶ αἰρέσει, ὀφείλουσι λογικῶς νὰ θεωρήτωσιν ὡς οὐδὲν καὶ τὰς ἀράς, ἃς ἡ Ρώμη ἐξετόξευσε κατὰ τῶν παλαιοκαθολικῶν ἐπισκόπων. Ὁ ἀπὸ μέρους τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀφορισμὸς δὲν εἶνε ἀφορισμὸς ἀπὸ μέρους τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ τοιοῦτος ἀφορισμὸς οὐδόλως προσβάλλει ἡμᾶς πλείοτερον τῶν ἀνατολικῶν, οὐδὲ ἐγενόμεθα ἡμεῖς ἄξιοι αὐτοῦ πλείοτερον ἢ οἱ ἀνατολικοί. Διὸ οὐδόλως ἔχομεν ἀνάγκην νὰ θεραπεύωμεν ἀπὸ τῆς δῆθεν ταύτης πληγῆς πλείοτερον ἢ οἱ ἀνατολικοὶ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν. Καὶ πρότερον καὶ εἰς τοῦπιόν ἡ παλαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶνε καὶ διαμένει δυτικὴ καθολικὴ Ἐκκλησία μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων αὐτονόμου ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἐπιθυμεῖ αὕτη τὴν ἔνωσιν.

Συμπέρασμα.

Ὅσον ἐξ ἐνὸς ἰσχυρῶς ἐπιθυμοῦσιν οἱ παλαιοκαθολικοὶ τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς σεβασμίας ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δόγματος τῆς ἀρχαίας ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκουμενικότητος τῶν ἐπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, τόσον ἰσχυρῶς ἐξ ἄλλου ἀντιβαίνει εἰς τὴν συνειδήσιν αὐτῶν νὰ ἀναγνωρίσωσιν ὡς δόγματα θεολογικὰς θεωρίας καὶ νὰ ἐπιτρέψωσι νὰ εἰσχωρῶσιν εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς πίστεως γινῶμαι καὶ ἐκφράσεις, αἵτινες ἐδιδάσκοντο οὐχὶ πανταχοῦ, οὐδὲ πάντοτε καὶ ὑπὸ πάντων.

Οὐ μόνον δὲ οὐδέποτε θὰ παραβῶσι τὸ κριτήριον τοῦτο τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ πάντοτε, ἀκριβῶς καὶ αὐστηρῶς θέλουσιν ἐφαρμόζει αὐτὸ πρὸς λύσιν πάντων τῶν ἀμφιβαλλομένων μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ζητημάτων.

Ἐν Βόννῃ, τῇ 19 Νοεμβρίου 1898.

Διὰ τὴν ἰδρυθεῖσαν ἐν Ροττερόδμη ἐπιτροπὴν

Θεόδωρος Βέμπερ

καθολικὸς ἐπίσκοπος τῶν παλαιοκαθολικῶν
τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας.

(ἔπεται συνέχεια)

ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ Μ. ΤΟΥ Γ. ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ*

Αἱ δοθεῖσαι κατὰ καιροὺς ὀνομασίαι τῇ μεγαλυνύμῳ πατριαρχικῇ σχολῇ φανεράν ποιοῦνται τὴν ἐκτίμησιν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ προορισμοῦ, ὃν τῇ καθ' ἡμᾶς οἰκουμενικῇ ταύτῃ σχολῇ τῶν κάτω χρόνων Ἐκκλησία καὶ Γένος ἀπένειμαν. Ὁ σεβαστὸς διευθυντὴς τοῦ τῆς Τραπεζοῦντος ἐλληνικοῦ φροντιστηρίου,³⁶ ἔγραψεν ὅτι ἡ σχολὴ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ 1805 *Πατριαρχικὴ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ*, «ἡ δ' ἐπὶ κλήσις αὕτη ἐκράτησε καὶ μέχρι τῆς σήμερον.» Ἐγραψεν ἐπίσης ἀποκαλῶν τὴν σχολὴν «σεβαστὴν μὲν ἄλλως, πτωχὴν δὲ καὶ φθίνουσαν καὶ πάντοτε κατὰ τοὺς χρόνους, οὗς διέρχεται, λιπόθυμον σχολὴν, ἀπὸ τεσσάρων αἰώνων πενομένην, οὐδέποτε γενομένην ἀκαδημίαν, οὐδέποτε ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας οὕτως ὀνομασθεῖσαν³⁷». Ταῦτα πάντα γράφονται ἐσφαλμένως, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἱστορίας τῆς σχολῆς καὶ μετὰ σπουδῆς ἀδικαιολογήτου.

Τὸ παλαιότερον γράμμα τοῦ 1663 λέγει σαφῶς ὅτι Μανωλάκης ὁ ἐκ Καστορίας ἔγνω συστήσαι ἀκαδημίαν, ἣν ἀποκαλοῦσι πατριάρχης καὶ σύνοδος τότε καὶ φροντιστήριον καὶ σχολὴν. Τὸ δεύτερον γράμμα (τοῦ 1691) ὀνομάζει τὴν ὑπὸ Μανωλάκη συστηθεῖσαν σχολὴν, ἐπανειλημμένως διδασκαλεῖον καὶ φροντιστήριον, ἀδιαφόρως, καὶ σχολὴν· ἀλλὰ κατ' ἐκεῖνο τοῦ χρόνου ὁ ἱστοριογράφος Καντεμύρης ἀκαδημίαν ὀνομάζει. Κατὰ τὰ μέτα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ἡ μεγάλη Ἐκκλησία καὶ σχολὴν πατριαρχικὴν ὀνομάζει καὶ φροντιστήριον, ἐνῷ ὁ τῶν γραμματικῶν διδάσκαλος Ἀνανίας ὁ Ἀντιπάριος, ἐκδοὺς τῷ 1764 τὸ Σπλάγγνον γραμματικῆς ἡ περὶ μορίων μέγα βιβλίον αὐτοῦ, «διδάσκαλον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικῆς ἀκαδημίας» ἑαυτὸν ἐπέγραψε. Γρηγόριος ὁ ἀπὸ Σμύρ-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 246—250 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου.

36. Ματθαῖος Κ. Παράνικας ἐν Ἑλλήν. Φιλολ. Συλλόγῳ, τόμ. ΙΘ', σελ. 1—2. Εἰς ὅσα δ' ἔγραψεν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὡς πηγὴν καὶ τὰ ἐν τόμῳ ΙΓ' τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος, ἀπὸ σελ. 203—253 ἔγγραφα περὶ σχολῆς.

37. ἐν δὲ Σχεδιάσματι περὶ σχολείων, ἐν σελ. 15 καὶ 24 καὶ 28 καὶ 31 γράφει ὅτι σειρὰν τῶν τῆς σχολῆς διευθυντῶν ἔχομεν, οἱ κατέστησαν αὐτὴν ὄντως Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ὅτι ἦσαν δύο σχολαί, τῶν φιλοσοφικῶν καὶ γραμματικῶν, ὅτι ἐπὶ Ἀνανίου ἐκαλεῖτο ἀκαδημία, πηγὴ γενομένη γερὰ καὶ πολυχέυμων καὶ ὅτι αἱ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμεναι ἀκτῖνες ἐφώτιζον τὸ ἔθνος κτλ.

νης οἰκουμενικὸς πατριάρχης πατριαρχικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν ὠνόμασεν, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν κοινὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως σχολὴν τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων, ὁμολογοῦντες πάντες ὅτι προορισμὸς αὐτῆς ἦν τὸ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς ἀνωτέρους κληρικοὺς τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐκπαιδεύειν ὡς καὶ τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῶν ἡγεμόνων Μολδαβίας καὶ Βλαχίας· ὅθεν, δικαίως, ὁ μὲν Μολδαβίας ἡγεμὼν (1782) Κωνσταντῖνος Δημητρίου Μουρούζης ἀποφαίνεται ὅτι «τῶν ἐλληνομουσείων ἀπάντων ὑπερκεῖται ἡ ἐν τῇ βασιλευσύνῃ σχολή», ὁ δὲ Βλαχίας Ἀλέξανδρος Μουρούζης, τῇ 1 μαΐου 1793, γράφει «τὸ ἐλληνομουσεῖον τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων πάσης παιδείας ἀρχὴ τῇ ἡμετέρῃ γένει τοῖς καθ' ἡμᾶς αἰῶσι γνωρίζεται». Ἐν ἀρχαῖς δὲ τῆς 19' ἐκατονταετηρίδος, ὁ μὲν πατριάρχης Καλλίνικος ὁ ἀπὸ Νικαίας καὶ ἡ σύνοδος αὐτοῦ σχολὴν κοινὴν καὶ πατριαρχικὴν τοῦ Γένους σχολὴν ὠνόμασε, καὶ μουσεῖον, καὶ Μουσῶν τέμενος, καὶ μουσοτρόφων ἀνδρῶν ἐνδιαίτημα καὶ τῶν ἐλληνικῶν ἀπανταχοῦ μουσοτροφείων ὑπερκεῖμενον· αὐτὴ δ' ἐαυτὴν ἡ πατριαρχικὴ σχολὴ ἐκάλεε κατὰ τὰ ἔτη 1804—1806 Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν, ἀλλὰ καὶ Μέγα καὶ κοινὸν τοῦ Γένους Μουσεῖον, τὴν δὲ τελευταίαν ταύτην ὀνομασίαν ἐπέγραψεν οἷς ἀνηγόρευε μέλεσιν αὐτῆς καὶ ταύτην διέταττε «να φέρωσιν ἐν τοῖς τίτλοις τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ἃ ἐμελλον ἐκδοῦναι τύποις· αὐτὸς δὲ Πρώτος ἐγράφετο ἀσχολάρχης τοῦ ἐν Βυζαντίῳ (ἢ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει) μουσείου»· οἱ ἔφοροι πάγκοινον ὠνόμαζον πατριαρχικὴν τοῦ Γένους σχολὴν· ἀλλὰ, τῇ 14 ἰουλίου 1805, πρὸς τὸν Μωϋσῆν Κρήτσκην γράφοντες ἐπανειλημμένως ἐβεβαίουν ὅτι «τὴν πάγκοινον ταύτην ἀκαδημίαν ἐν τῇ βασιλευσύνῃ συνεστήσαμεν», ἐπτάκις δὲ καλοῦσι πατριαρχικὴν, ἢ τοῦ πανελληνίου, ἢ καὶ ἀπλῶς ἀκαδημίαν, τὰς δὲ πράξεις αὐτῆς ἐπανειλημμένως ἀνακηρύττουσιν ἀκαδημικὰ ψηφίσματα³⁸. τῇ αὐτῇ δ' ἡμέρᾳ γράφει πρὸς τοὺς Ζωσιμάδας ὁ Πρώτος ὡς σχολάρχης ἀκαδημίας, καὶ βεβαίως, τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1805, γράφων τῷ τῆς Βλαχίας ἡγεμόνι Κωνσταντίνῳ Ὑψηλάντῃ, ὅτι «ἐλπίζει, προστατῆ καὶ κηδεμονίᾳ τῆς ὑψηλότητος αὐτοῦ, νὰ μεταβληθῇ ἡ πάγκοινος σχολή

38. Ἰδε τὸ βιβλίον «Ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς ἱστορίας σύμμικτα» ὑπὸ τινος ὀρθοδόξου, ἐν ἔτει 1809 (ἐκδοσιν δευτέραν), ὅπερ ἐν σελ. 154 ἀκαδημίαν ἀποκαλεῖ τὴν σχολὴν, ἐξ οὗ γίνεται δῆλον ὅτι ἀπέδιδον αὐτῇ τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ἑτέροι λόγοι, πλὴν τῶν ἐφ' ὧν καὶ διδασκάλων αὐτῆς.

τῶν ἐλλήνων, ἐντὸς ὀλίγου, εἰς εὐρωπαϊκὴν ἀκαδημίαν»· ἐφεξῆς δὲ καὶ Πρώτος, καὶ Ζωσιμάδες, καὶ Κρήτσκης, καὶ Σκαρλᾶτος Γκίκας ὁ ἡγεμονόπαις ὠνόμαζον ἀκαδημίαν· ἑτέροι δὲ κοινότερον παγγενὴ σχολὴν, τοῦ σύμπαντος ἔθνους δηλαδή. Τῆς σχολῆς οἱ κώδικες ἀπενέμουςιν αὐτῇ τὴν ὀνομασίαν, μέχρι μὲν τοῦ 1815 Σχολῆς τοῦ Γένους — ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1848 Ἑλληνικῆς σχολῆς τοῦ Γένους ἐν Ξηροκρήνῃ — μέχρι τοῦ 1857 Μεγάλης Ἑλληνικῆς τοῦ Γένους Σχολῆς. Ἀπὸ τοῦ 1857 ὠρισμένως καὶ ἀμεταβλήτως ἕως σήμερον φέρει τὴν ὀνομασίαν Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς. Καὶ πρὸς ἀκρίβειαν, δεόν «να σημειωθῇ ὅτι τῇ 16 μαΐου 1847 ἰδίᾳ πολυμελὲς ἐπιτροπεία, σκεπτομένη περὶ προαγωγῆς τῆς σχολῆς, ἀπεφάσισε «να δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ φέρει καὶ νῦν· ἀλλ' ἡ σχολὴ ἤρξατο γράφειν ἐαυτὴν οὕτω μόλις τῷ 1857.

*

Μέχρι τοῦ 1853 οἱ ἐν αὐτῇ διδάσκοντες ἐγράφωντο, καθ' ἃ καὶ οἱ λοιποὶ, διδάσκαλοι· ἔκτοτε δὲ καθηγῆται.

§

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς σχολῆς ἐνταῦθα γενήσεται λόγου θέμα βραχυτάτου. Τὰ κατὰ τὴν ἀσινῇ διαφύλαξιν αὐτῆς ἡ Μ. Ἐκκλησία διέταξε σαφέστατα τῷ 1804, φαίνεται δ' ὅτι ἀμέσως ἐκ τοῦ Φαναρίου μετεκομίσθησαν εἰς τὸ ἐν Κουροῦ-τεσμὲ μέγαρον τὰ βιβλία τῆς σχολῆς καὶ ἐξ Ἀγίου Ὁρους ἡ βιβλιοθήκη τοῦ ἀειμνήστου Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκη, κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1805.

Βιβλιοφύλακες διωρίσθησαν τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1804 Παντολέων ὁ Φραγκιάδης, ὁ κατόπι Πλάτων ὁ Χίου μητροπολίτης καὶ τῇ 7 αὐγούστου 1807 ὁ Ἰωάννης Βυζάντιος, ἀμρότεροι τὸ στάδιον τῆς μαθήτεως ἐν τῇ σχολῇ διανύοντες. Τῷ 1804, γενομένης ἀναγραφῆς, εὐρέθη ὅτι ἡ τέως ἐν Φαναρίῳ βιβλιοθήκη εἶχε 207 τόμους· ἡ τοῦ Θεοτόκη, τῷ 1805 εὐρέθη ἀριθμοῦσα τόμους 768.

Σημ. Τῆς πατριαρχικῆς ἀκαδημίας ἡ βιβλιοθήκη τῷ 1804 ἐκέκτητο 17 χειρόγραφα, ταῦτα: Ἀρμενόπουλον — Κορεσίου — Παρεκβολὰς εἰς τὴν Ἰωβ — Περὶ βαπτίσματος τῶν λατίνων — Κορυδαλλέως (ἀκριβῶς οὐ σημειοῦται τὸ πόνημα) — Συναξάρια δύο — Λογικὴν Κορυδαλλέως — Τοῦ ἐξ ἀπορρήτων εἰς τὸ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. — Ἀποφθέγματα φιλοσόφων καὶ ρητόρων — Κορυδαλλέως εἰς τὸ Περὶ ψυχῆς τοῦ Ἀριστοτέλους — Προλεγόμενα λογικῆς — Ἀποσημειώσεις εἰς τὰ Ἀναλυτικά — Γραμματικὴν γαλλικὴν — Ἐγχειρίδιον ἀνωνύμου — Ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν ὀνοματολογίαν (ἐλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ) — Περὶ ἀναλυτικοῦ διαβήτου — Θέατρον πολιτικόν.

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Θεοτόκου δύο μόνον εἶχε χειρόγραφα: Σειράν εἰς τὴν Ὀκτάτευχον (ἐλληνιστί) καὶ Τάξιν τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας (λατινιστί).

Ἄλλ' ἐκέκτητο ἱκανὰ σπουδαῖα ἐντυπα βιβλία: οἷον, τὴν τοῦ Λουκάρεως Ὁμολογίαν πίστεως — τὸ τοῦ Goar Εὐχολόγιον — τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχαιοτήτας τοῦ Βίγκαμ — τοῦ Σουηκέρου τὸν Θησαυρὸν — Βινίου τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνόδων — τοὺς Βυζαντινοὺς συγγραφεῖς (Βενετίας ἔκδοσιν) — τὴν τοῦ Κρουσίου Τουρκογραφίαν — τὸν Cave — τὴν Ἑλλην. Βιβλιοθήκην τοῦ Φαβριχίου — τὴν Λατινικὴν τοῦ αὐτοῦ — τὴν τοῦ Δουκίνου Βιβλιοθήκην ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων — τὴν Ἑλλ. Παλαιογραφίαν τοῦ Μονφωκῶν — τὰ Ὑπομνήματα τῆς ἀνατολ. Ἐκκλησίας τῶν ἐτῶν 1762—63 διὰ τὸ συμβᾶν ἐν Βενετίᾳ σχίσμα (λατινιστί).

Ἡ τῆς πατριαρχικῆς ἐν Φαναρίῳ σχολῆς ἐκέκτητο σπουδαιότατον, κατ' ἐμὲ, ἐντυπον, ἐλληνιστὶ γεγραμμένον, «Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ θαύματος τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἰωακείμ».

Τῇ 17 μαρτίου 1823 συνεπληρώθη νέος τῶν βιβλίων κατάλογος, ἐκ διαταγῆς Ἀνθίμου πατριάρχου τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος συνταχθεὶς, καθ' ὃν εὐρέθησαν τόμοι 1518, τούτων ὅμως ἦσαν ἱκανοὶ διπλοῖ, ὡς τῆς Ἀστρονομίας τοῦ Λαλάνδ ὑπὸ Ἀνθίμου Γαζῆ (100 τόμοι), τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Θεοτόκου (24 τόμοι), τῆς ὑπὸ Δούκα ἐκδόσεως τοῦ Θουκυδίδου (39 τόμοι), τῆς Ἀριθμητικῆς τοῦ Μπαλάνου Βασιλοπούλου (23) κλπ. Εἶχε δ' ἡ σχολὴ καὶ πολλὰ ὄργανα φυσικῆς.

*

Ἐφόροι τῆς σχολῆς γίνονται γνωστοὶ διὰ τῶν κωδίκων 65 καὶ 69 καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 302 φυλλαδίου, τῶν ἐν τῇ σχολῇ τεθησαυρισμένων (ὧν ἐπὶ τῇ βάσει γράφονται καὶ τὰ ἀπὸ τοῦδε), οἱ ἐξῆς: 1822—23 Μεθόδιος ὁ μητροπολίτης Ἀγκύρας ὁ μετὰ ταῦτα πατριάρχης Ἀντιοχείας ψηφισθεὶς: τῷ 1823—25 Κυζίκου Ματθαῖος, Σερρῶν Χρύσανθος (ὁ τῷ 1824 γενόμενος οἰκουμενικὸς πατριάρχης), παχάρνικος Σωτηράκης, Νικόλαος Φωτίου, Ἰωάννης Σαράφογλου: τῷ 1825 προτετέθη Πανάρετος ὁ Νικομηδείας: ἔκτοτε δὲ μέχρι τοῦ 1816 ἐφόρων οὐ σημειοῦνται ὀνόματα. Τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1817 ὠνομάσθησαν ἔφοροι οἱ μητροπολίται Καισαρείας Παΐσιος, Δέρκων Νεόφυτος καὶ Ἀδριανουπόλεως Γεράσιμος, οἱ ποστέλνικοι Σωτήριος Καλλιάρχης καὶ Ἀλέξανδρος Φωτιάδης καὶ ὁ ἱατρὸς Στέφανος Καραθεοδωρῆς: ἀλλὰ κατὰ τὴν διετὴ περίοδον ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1817 ἕως τέλους τοῦ 1819, ἀντὶ τοῦ Ἀδριανουπόλεως, φαίνονται οἱ μητροπολίται Κυζίκου Ἰωακείμ καὶ Σερρῶν Ἰάκωβος, ὁ Ἀλέξανδρος Φωτιάδης καὶ ὁ ἱατρὸς Κωνσταντῖνος Καραθεοδωρῆς. Ἐν τούτοις ἔφοροι κατὰ τὰ ἔτη 1814—48 ἀναφέρονται οἱ αὐτοὶ πλὴν τοῦ Σερρῶν. Τῇ 5 μαΐου

1848 ἡ ἐφορία τῆς σχολῆς ἐζήτησεν ἀπὸ τοῦ πατριάρχου πάλιν τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου Καμαριωτίσσης, παραχωρηθεῖσαν, ὡς ἔγραφον, προαιρέσει πατριαρχικῇ καὶ συγκαταθέσει αὐτῆς τῆς ἐφορίας τῆς Μ. τοῦ Γένους σχολῆς, τῷ 1831, τοῖς ἔλλησιν ἐμπόροις «διὰ συμπεφωνημένου ἐνοικίου»: διαλυθείσης δὲ τότε τῆς ἐμπορικῆς σχολῆς, «ἡ μονή, φυσικῶ τῷ λόγῳ, μετέβη αὖθις ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτροπὴν τῆς ρηθείσης ἐφορίας, διατελοῦσα κυριωτέρως ὑπὸ τὴν κανονικὴν προστασίαν τῆς πανσεβάστου ἡμῖν αὐτῆς Παναγιότητος», καθὼς ἔγραφον. Τὴν αὐτὴν ἐπίσης αἴτησιν ἐποίησατο καὶ πολυμελὲς ἐπιτροπεία, σκεψαμένη τῷ 1847 περὶ τῆς σχολῆς καὶ ζητήσασα τῇ 7 Ἰουνίου τὴν μονὴν «νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἄμεσον φροντίδα τῆς ἀρχαίας κυριάρχου, δηλαδὴ τῆς Κεντρικῆς Μεγάλης Σχολῆς τοῦ Γένους»: καὶ σημειωτέον ὅτι τὴν αἴτησιν ὑπογράφουσιν οἱ γινώσκοντες κάλλιον ἡμῶν βεβαίως τὰ κατὰ τὴν μονὴν τῆς Καμαριωτίσσης μητροπολίται Ἡρακλείας Διονύσιος, Δέρκων Νεόφυτος, Ἀδριανουπόλεως Γεράσιμος, ὁ μέγας λογοθέτης Νικόλαος Ἀριστάρχης, ὁ μέγας κλουτζάρης Μιλτιάδης Ἀριστάρχης, οἱ ποστέλνικοι Καλλιάρχης καὶ Φωτιάδης, οἱ ἱατροὶ Σ. Ἀρχιγένης, καὶ Σ. καὶ Κ. Καραθεοδωρῆ, ὁ Ἰωάννης Φάχρης, ὁ Ἀλέξανδρος Φενερλῆς, καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπείας Γεώργιος Φοῖβος.

Περὶ τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου Καμαριωτίσσης ἐν διατριβιδίῳ ἰδίῳ γενήσεται λόγος ὁ προσήκων.

*

Διδάσκαλοι τῆς σχολῆς ἐν τοῖς ἀπὸ 1 δεκεμβρίου 1801 μέχρις 23 Ἰανουαρίου 1803 λογαριασμοῖς ἀναφέρονται: πρῶτος ὁ Δωρόθεος, δεύτερος ὁ Ματθαῖος καὶ τις τρίτος—ἐν τοῖς ἀπὸ 1 φεβρουαρίου 1803 μέχρι 17 Ἰανουαρίου 1804 πρῶτος Ματθαῖος (δισχίλια γρόσια λαμβάνων κατ' ἔτος=3000 φράγκων), δεύτερος Ματθαῖος (χίλια κατ' ἔτος) καὶ τρίτος Γεώργιος (ἑξακόσια κατ' ἔτος). Ἐπειδὴ δὲ τῆς σχολῆς ἀρχιδιδάσκαλος καὶ διευθυντὴς διωρίσθη κατὰ τὸ 1804 Δωρόθεος ὁ Πρῶτος τὸ πρῶτον, εἰκάζω ὅτι ὁ Δωρόθεος αὗτος, ὁ πρὶν τοῦ Πρωτοῦ, ἦν ὁ Βουλισμᾶς.

Ἐπαρκὴ μνείαν ποιησάμενος τῶν ἀπὸ τοῦ 1804—1820 διευθυνάντων τὴν πατριαρχικὴν σχολὴν καὶ τινῶν διδασκάλων³⁹ αὐτῆς, συμπληρῶ νῦν

39. ἐν τούτοις ἐν καταλόγῳ συνδρομητῶν τῆς «Ἐπιτομῆς χρονολογικῆς τῆς γενικῆς ἱστορίας, ὑπὸ Λάμπρου Ἀντωνιάδου τοῦ ἐκ Μοισίας», ἐκδομένης ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ

τὴν ἀναγραφὴν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ 1822, ὅτε ἀναφέρονται διδάσκαλοι ὁ Σαμουὴλ (150 γρόσια λαμβάνων κατὰ μῆνα), ὁ Λογάδης (250), ὁ Ὀνούφριος (80) καὶ ὁ Ματθαῖος (150), ἐν τῇ προκαταρκτικῇ σχολῇ τοῦ Φαναρίου διδάσκοντος Κωνσταντίνου τινός· οἱ αὐτοὶ ἀναφέρονται κατ' ὄνομα διακριδὸν μέχρι τοῦ 1824, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1825—1829 διὰ μιᾶς φράσεως συνοπτικωτάτης «μηνιαῖα διδασκάλου, ὑποδιδασκάλων καὶ μαθητῶν» πάντα τὰ πρόσωπα συγχωνεύονται. Τῷ 1830 σημειοῦνται ὁ Λογάδης (250 γρόσια κατὰ μῆνα), ὁ Ἀγαθᾶγγελος (300 γρόσια), καὶ τρίτος Θεόδωρος (100). Ἀγαθᾶγγελος δὲ (ὑπὸ τῷ αὐτῷ μισθῷ) καὶ ὁ Θεόδωρος (300 κατὰ μῆνα) σημειοῦνται διδάσκοντες ἄχρι τοῦ 1834, ὅτε καὶ τέταρτος τις προστίθεται, οὗ τὸνομα ἀγνοοῦμεν, λαμβάνων ἑκατὸν γρόσια κατὰ μῆνα. Κατὰ τὰ ἔτη 1834—1839 οἱ λογαριασμοί, συνοπτικοὶ ὄντες, οὐδὲν διδάσκουσιν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1839 διδασκάλους ἀπαντῶμεν Κωνσταντῖνον Εὐθυβούλῃν καὶ τὸν Ἰωάννην Φιλαλήθην. Κατὰ τὸ ἔτος 1842, ὑπὸ σχολάρχην τὸν ἀπὸ τοῦ 1836 ἐπαναλαβόντα ἤδη τὴν διεύθυνσιν τῆς σχολῆς Σαμουὴλ τὸν Κύπριον, εὐρίσκουμεν διδασκάλους Ἰωάννην Φιλαλήθην (ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 1250 γροσίων, τοῦ σχολάρχου 1500 λαμβάνοντος), ἕνα τῆς γαλλικῆς γλώσσης (1000 κατὰ μῆνα), ἕνα τῆς τουρκικῆς (750). Τῷ 1843, πρὸς τῷ Σαμουὴλ καὶ τῷ Φιλαλήθῃ, ἐδίδασκον ὁ Σκαρλᾶτος Βίλκιος (ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 1000 γροσίων) τὴν λατινικὴν, ὁ Ν. Κοντογούρης (1000) τὴν γαλλικὴν, ὁ Ἡροκλῆς Βασιάδης (500 κατ' ἀρχάς, εἴτα δ' 750) τὰ ἑλληνικά, καὶ ἀπὸ τοῦ 1844 ὁ Κωνσταντῖνος Εὐθυβούλης (1000 γρόσια) τὴν φιλοσοφίαν. Καὶ ἀπὸ μὲν αὐγούστου 1844 μέχρι τῆς 31 μαΐου 1845 διευθυντὴς τῆς σχολῆς ἦν ὁ πρῶην Μιτυλήνης Μελέτιος, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 250 γροσίων, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 1 ἰουνίου 1845 φαίνεται πάλιν ἀναδεχόμενος τὴν διεύθυνσιν ὁ Σαμουὴλ, ἐπὶ μισθῷ χιλίων κατὰ μῆνα γροσίων. Κατὰ τὸ 1845 ἐδίδασκον ὁ Σαμουὴλ, ὁ Φιλαλήθης, ὁ Εὐθυβούλης, ὁ Βίλκιος, ὁ Βασιάδης, ὁ Κωνσταντῖνος Κρῆς, ὁ Βασιλάκης (τὴν τουρκικὴν) καὶ, ἀπὸ 1 νοεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου, ὁ ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Λογάδου Ἀντώνιος Χαρίλαος, τὴν πατρίδα λέσβιος, ἐπὶ μισθῷ γροσίων 900 κατὰ μῆνα. Ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1848 ἐπὶ ἐν ἔτος, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἰακώβου

1808, ἀναφέρεται Διονύσιος διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς σχολῆς, ἵσως τῆς ἐν Φαναρίῳ προκαταρκτικῆς. Τὴν σειράν ἴδε ἐν Χρονικοῖς Πατρ. ἀκαδ.

Πιτσιπιοῦ, ἐδίδασκον οἱ αὐτοί, καὶ ὁ Ἰωάννης Φ. Πάτροκλος (900 κατὰ μῆνα) τὴν γενικὴν ἱστορίαν, καὶ κατὰ τοὺς μῆνας ἰούνιον, ἰούλιον καὶ αὐγούστον, ὁ Ἀθανάσιος Δῶρος (ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 900 γροσίων) τὴν γενικὴν ἱστορίαν τῶν μαθηματικῶν ὑπῆρχεν ἴδιος διδάσκαλος⁴⁰ (1000 κατὰ μῆνα), καὶ ἐκ τεσσάρων παιδονόμων εἰς γάλλος· τῷ διευθυντῇ βοηθὸς ἦν τεταγμένος ὁ λεγόμενος ὑποδιευθυντής. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1848 διωρίσθη προγυμναστῆς, ὡς ὠνόμαζον τότε τοὺς ὑποδιδασκάλους, ὁ Βασίλειος Καλλίφρων, ἐπὶ μισθῷ κατ' ἀρχάς 600 γροσίων ἀπὸ δὲ μαρτίου 1849 ἐννεακοσίων· ἐκ τούτων ὁ Δῶρος ἐν τοῖς κώδεξι τῆς σχολῆς παραδόξως ἀναφέρεται διδάσκων τὴν φιλολογίαν μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1850, ὅτε κατὰ πρῶτον ἀναφέρονται διδάσκαλοι Δημήτριος Βαλασιδῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ Κωνσταντῖνος Φωτιάδης τῶν τουρκικῶν.

ἡ καθοδὸς τῆς σχολῆς εἰς Φανάριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ ὁμηρία αὐτῆς, εἰς τὸ τέλος τῆς μικρᾶς ἱστορικῆς ταύτης ἀνασκοπῆς μου.

(ἔπεται τὸ τέλος)

Μ. Ι. Γ.

Ἡ ἰδρυθὶς Φιλοπτώχου Ἀδελφότης ἐν Φαναρίῳ.

Ὅταν, κατὰ τὴν ρῆσιν τοῦ μεγάλου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πατρὸς Βασιλείου, φωνοῦντος «διὰ τὴν χρεῖαν τοῦ πλησίου μεριμνᾶν καὶ ἐργάζεσθαι σπουδαιότερον χρὴ», μέλζονα μέριμναν περὶ τῆς ἀνακούφισεως τῶν ταλαιπωριῶν τῶν πεννημένων ἀδελφῶν ἡμῶν καταβάλλωμεν, καὶ σπουδαιότερον περὶ τῆς θεραπείας τῶν βιοτικῶν δεινοπαθημάτων ἐργαζώμεθα, τότε τὰς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπισύροντες εὐδαιμονίζομεν τὴν κοινωνίαν ἐν ᾗ ζῶμεν, τηροῦμεν τὰ θεῖα τῆς πίστεως ἡμῶν παραγγέλματα καὶ ἀποσπέννομεν ἄγγελοι ἐπὶ γῆς παρεπιδημοῦντες, φέροντες οὕτως ἐν ἑαυτοῖς τὸ γνῶρισμα τοῦ ἀληθοῦς καὶ γνησίου χριστιανοῦ. Ἡ τοιαύτη δ' εὐαγγελικὴ ἡμῶν πολιτεία αἴρουσα ἡμᾶς ὑπερθεῖν τῆς ὑλοφροσύνης καθυγιάζει τοὺς οἴκους ἡμῶν, προάγει τὴν πατρίδα, τιμᾷ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δοξάζει τὸ Γένος, εἰς ὃ ἀνήκομεν.

Τοιαύτης φιλοπτώχου καὶ εὐγενοῦς μερίμνης ὑπὲρ τῆς χρείας τοῦ πλησίου πρωτόβουλος ὤθησις πρὸς καλλιεργίαν καὶ τελεσφόρησιν τοῦ ἔργου τῆς εὐποιίας ἐχαιρετίσθη ἑναγχος, προταθέντος ὑπὸ φιλοστόργου τέκνου τῆς Ἐκκλησίας ὅπως ἰδρυθῇ καὶ ἐν Φαναρίῳ Φιλοπτώχου Ἀδελφότης, σκοπὸν προτιθεμένη

40. ἤκουσα ὅτι ὁ Εὐθυβούλης ἐδίδασκεν ἐπὶ τινὰ ἔτη τὰ μαθηματικά.

νη τὴν παροχὴν ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς καὶ ἄλλης φιλανθρωπικῆς ἀρωγῆς εἰς τοὺς ἐνδεεῖς κατοίκους τῆς συνοικίας τοῦ Φαναρίου καὶ τῶν περὶ αὐτῆς σκοπιμώτερον, λυσιτέλεστερον, καὶ συστηματικώτερον διενεργουμένης.

Τὴν πρότασιν ταύτην τὴν εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπον ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐνστερνιζόμενος καὶ ἐκ μέσης τῆς καρδίας ἐπευλογῶν ἔδοτο τὴν ἐντολὴν ὅπως οἱ ἐργάται τοῦ μελετωμένου φιλανθρώπου τούτου σωματείου, συνελθόντες ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, θέσωσι τὰς θεμελιώδεις βάσεις τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπὸ κοινοῦ δὲ μελετήσωσι καὶ ἀναζητήσωσι διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἀνταλλαγῆς τῶν ἀποχωρῶν σκέψεων τὸν τρόπον τῆς ὑπάρξεως καὶ παγίωσης τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν φιλοπτώχου τούτου φροντιστηρίου.

Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν τίνας ἢ κατὰ τὴν πρώτην ἐξ ἐγκρίτων κατοίκων τοῦ Φαναρίου καὶ τῶν περὶ συνοικιών συνέλευσιν, τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μ. πρωτοσυγκέλλου συγκροτηθεῖσαν, ἐκλεγείσα ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκπόνησιν τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ θὰ ἀναγκάσῃ ἐν αὐτῷ πόρους· φροντοῦμεν ὅμως ὅτι ἐὰν αὕτη ἐμμείνη εἰς τὴν διὰ τῆς συνήθους ὁδοῦ τῶν ἐγγραφομένων μελῶν ἐκάστοτε δημιουργίαν πόρων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς λειτουργίας τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος Ἀδελφότητος, οὗτοι δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ δώσωσι τὴν ποθυμένην παγίωσιν, οὔτε νὰ θέσωσι θεμέλια τελεσφόρου λειτουργίας. Εἶνε ἐπομένως ἀνάγκη ὅπως ἡ φιλοτιμία τῶν ἱδρυτῶν καὶ πρωτουργῶν ἐπινοήσῃ σταθεροὺς πόρους καὶ ἀσφαλῆ βῆθρα, ἐφ' ὧν θὰ πῆξῃ ἀσφαλίζουσα τὴν ὑπαρξίν τοῦ φιλανθρωπικοῦ καθιδρύματος, καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῆς συντακτικῆς ταύτης Ἐπιτροπῆς. Μέχρις οὗ τὸ ἱδρυμα προσλάβῃ τὴν κατὰ σάρκα καὶ ὅστ' ἀναπόδραστος αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, μέχρις οὗ κτήσῃ τὸ ἀναφαιρέτον κεφάλαιον τῶν γενικῶν συμπαθειῶν τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας καὶ κατοχυρῶσιν τὸν βίον αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς υπολήψεως, ἥς πάντως σὺν Θεῷ ἀξιοθήσεται, τῶν πολυταλάντων ὁμογενῶν καὶ τῶν φιλανθρώπων, καὶ μέχρις οὗ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἀκουσθῇ καὶ πέραν τῶν ἐν οἷς ἱδρύεται τοπογραφικῶν ὁρίων, χρῆζει πόρων μονίμων καὶ ἀσφαλῶν, ἔστω καὶ ἐν μικρᾷ ἀκτίνι ἐπιτρεπόντων τὴν δρᾶσιν καὶ λειτουργίαν αὐτοῦ.

Καθ' ἡμᾶς, τὸ ἐρυμνώτερον βῆθρον, ἐφ' οὗ θὰ ᾔτο δυνατόν νὰ στηρίξωμεν τὸ ὑπὸ μελέτην ἐν Φαναρίῳ εὐαγὲς ἱδρυμα, θὰ ᾔν ὁ καταρτισμὸς ἐν ἀρχῇ μικροῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἡδυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ προβῶμεν εἰς τὸ πρῶτον βῆμα τῆς λειτουργίας. Ἡ Ἀδελφότης δύναται ἀπὸ τῆς αὔριον νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς κοινωνίας, νὰ ἐργάζεται εἰς εὐδωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς καθ' ὃν τρόπον ἐργάζονται κεφάλαια ἐν τραπέζαις

κατατεθειμένα, ἢτοι κινούμενα ἐν τῇ φαινομενικῇ αὐτῶν ἀδρανεῖ, κυζάνοντα καὶ ζῶντα ἐν τῇ ἀνεργήτῃ αὐτῶν καταστάσει. Ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης ἄρα ὡς ἐργάζεται, ὡς μοχθήσῃ κατὰ πρῶτον ὑπὲρ τῆς καταβολῆς τοῦ χρηματικοῦ τούτου πυρῆνος, ἐὰν θέλῃ νὰ ἴδῃ τὸ γενικὸν αὐτῆς ἔργον εὐοδούμενον καὶ πραγματούμενον. Ἐὰν ὁμῶς, ἐγχειροῦσα ἐν σπουδῇ πᾶν τὸ προσπίπτον, θελήσῃ νὰ ἴδῃ μετὰ παιδικῆς ἀνυπομονησίας τὸ ἔργον γεννώμενον τὴν πρῶταν καὶ ἀνδρούμενον τὴν ἐσπέρην, τότε ἐπίκειται νυχύγιον. Ἐπιβλέλλεται ἄρα ὅπως εὐφρῶς καὶ ὁρῶς προπαρασκευασθῇ ἡ ὁδός, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ σοφοῦ προγόνου· δεῖ δὲ τὸν μεγαλονοῖα καὶ μεγαλουργία λαμπρῶν ἔργων ὠδίνοντα κατόρθωδιν, εὐφρῶς αὐτῷ προπαρασκευάσαντα τὴν ὁδόν, οὕτως εἰς τὰ πρόσω χωρεῖν καὶ νεανικῶς ἄπεισθαι τοῦ ἔργου. Εὐφρῆς δὲ καὶ εὐθεία ὁδὸς ἄγουσα, καθ' ἡμᾶς, εἰς τὴν προσδοκωμένην συντέλειαν τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ τῆς ἱδρυθείσης Ἀδελφότητος, ἐστὶ τὸ ὑποδεικνυόμενον μέτρον. **Κρεῖττον λελογισμένη βραδύτης τάχους ἀπεριδέκτου.**

I. B.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

— **Ἐκλογή μητροπολίτου Μαρωνείας.** — Ἐν τῇ ταχτικῇ αὐτῆς συνεδίᾳ τοῦ παρελθόντος σαββάτου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπανελημμένως ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων τῆς ἐπαρχίας Μαρωνείας ὑποβληθέντα παράπονα κατὰ τῆς πολιτείας τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Κωνσταντίου ὡς καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τούτῳ αὐτῶς ἀποσταλέντων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀρχιερατικῶν ἐπιτρόπων ἐν Ἐάνθῃ καὶ Καβάλλῃ, ἐνέκρινεν ὅπως τεθῇ εἰς προσωρινὴν διαθεσιμότητα ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Κωνσταντῖος. Πρὸς πλήρωσιν δὲ τῆς κενῆς μητροπολιτικῆς ἑδρας, γενομένων ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῶν κανονικῶν ψήφων ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, ἐξελέγη ἐκ τῶν τριῶν υποψηφίων, τοῦ μητροπολίτου Ἀγκύρας κ. Νικολάου, τοῦ ἐπισκόπου Παμφίλου κ. Μετισσηνοῦ καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀθανασίου Λασκάρους, μητροπολίτης Μαρωνείας ὁ τέως μητροπολίτης Ἀγκύρας κ. Νικόλαος.

— **Ἐκλογή μητροπολίτου Ἀγκύρας.** — Αὐθιμῶς, ἐκ τῶν προταθέντων υποψηφίων, τοῦ μητροπολίτου Στρωμνίτης κ. Σωφρονίου, τοῦ ἐπισκόπου Συννάδων κ. Εὐγενίου καὶ τοῦ πνεος. Ἰωακείμ Λεπτιδίου, ψήφων κανονικῶν γενομένων ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, ἐξελέγη μητροπολίτης Ἀγκύρας ὁ τέως μητροπολίτης Στρωμνίτης κ. Σωφρόνιος.

— **Ἐκλογή μητροπολίτου Στρωμνίτης.** — Ἐπὶ τούτοις ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἐγκρίνασα τὴν ἄμεσον ἐκλογὴν μητροπολίτου Στρωμνίτης, ἀνέδειξε τοιοῦτον ἐκ τῶν τριῶν υποψηφίων, τοῦ ἐπισκόπου Νιρηνουπόλεως κ. Ἀρσενίου, καὶ τῶν πανοσιολογ. Γρηγορίου Ὁρολογᾶ, πρωτοσυγκέλλου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δράμας, καὶ Νικοδήμου Νεοκλέους, συγκέλλου τῶν Πατριαρχείων, διὰ ψήφων κανονικῶν γενομένων ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, τὸν τέως πρωτοσυγκέλλον τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δράμας κ. Γρη-

γοριον Ὁρολογῶν — Ὁ θεωριέστατος ὑποψήφιος Στρωμνίτης κ. Γρηγόριος, ἐκ Μαγνησίας, συμπληρώσας τὰς ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ τῆς Χάλκης σπουδὰς αὐτοῦ τῷ 1889, ἡδουκίμησεν ἐκτοτε ἐν μακεδονικαῖς ἐπαρχίαις ὡς ἱεροκτῆρυς καὶ διδάσκαλος τῶν ἱερῶν.

— Ἐπαρχιακὰ εὐχαριστήρια. — Οἱ ἀνωτέρω ἐκλεγέντες τηλεγραφικῶς ἐπέβαλον τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτῶν. Ὁμοίως ἐπεβλήθησαν καὶ αἱ εὐχαριστίαι τῶν δημογεροντιῶν τῶν ἀνωτέρω τριῶν ἐπαρχιῶν.

— Μητροπολίτης Χίου. — Ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ τρανὰ τεκμήρια ἐξεδήλωσαν ἡ τε ἱεραρχία καὶ οἱ τὰ πρῶτα παρ' ἡμῶν φέροντες ἐπὶ τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ νῦν ἐν Σμύρνῃ διαμένοντος, ἐπὶ ἐντολῇ, σεβασμ. μητροπολίτου Χίου κ. Κωνσταντίνου. Καὶ ἐκ Χίου μὲν ἀπῆλθεν εἰς Σμύρνην ὁ ἀρχιερατ. ἐπίτροπος ἵνα παραλαβὼν συνοδεύσῃ μέχρι Χίου πρὸς περίθαλψιν τὸν ἀσθενήσαντα μητροπολίτην, τὸ δὲ εὐσεβεὲς πλήρωμα τῆς μητροπόλεως ταύτης καὶ ἡ ἐνταῦθα φιλόπατρις ἀποικία τῶν Χίων καὶ ἐπανειλημμένως διεπυνθάνοντο τὰ κατὰ τὸν πνευματικὸν αὐτῶν πατέρα καὶ παρακλήσεις ἐτέλεσαν πρὸς Θεὸν ὑπὲρ τῆς πολυτίμου τῷ ἔθνει καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ υἱείας τοῦ νοσήσαντος. Ἐὰν ἡ διδακτικὸν τὸ δέγμα τοῦτο τῆς εὐλαβείας καὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ποιμανίου πρὸς τὸν ποιμένα, ἀλλὰ καὶ ἡ ποιμαντορία αὐτοῦ κεῖται κάλλιον ὑπόδειγμα καὶ ζήλου καὶ συνέσεως εἰς τοὺς ἐπιγενομένους.

— Νέαι σταυροπηγικαὶ μοναί. — Τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν κ. Καλλίνικου αἰτησάμενοι ὅπως ἡ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ἐνοριακὴ μονὴ τοῦ Ρηγίου ἀνακηρυχθῇ εἰς σταυροπηγικὴν, ἡ ἱερά Σύνοδος ἐν τινι τῶν τελευταίων αὐτῆς συνεδριῶν ἀπεδέξατο τὴν αἴτησιν.

— Περιουθεταί. — Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἐπανῆλθε παρ' ἡμῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρῶν Μεσημβρίας κ. Ἀνθίμος, περιελθὼν μέρη τινὰ τῆς ἐπαρχίας Νικομηδείας, προσκλήσει τοῦ σεβασμ. γέροντος Νικομηδείας κ. Φιλοθέου. — Τῇ τρίτῃ δ' ἐπέστρεψεν ὁ κατ' ἐντολὴν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου κ. Ἱερωνύμου περιελθὼν τὴν ἐπαρχίαν ταύτην θεωρῶν. ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως κ. Μιχαὴλ, προσετὼς Μ. Ρεύματος.

— Εὐσεβεῖς δωρεαί. — Ὑπὲρ τῶν ἐπισκευῶν τοῦ σεπτοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ προσήνεγκον οἱ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ ἀξιότιμοι κκ. Γ. Βογιατζόγλους καὶ Στ. Ἡλιάδης ἀνὰ 30 λίρας τουρκικὰς, ὁ κ. Ἰωάννης Οὐστρατζόγλους 20 καὶ ὁ κ. Μιχαὴλ Παπάζογλους 10. Πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς δωρητὰς, τοὺς μετ' ἀφοσιώσεως ἐργαζομένους ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς εὐεξίας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἡ Α. Θ. Π. ἀπέλυσε εὐχαριστήρια πιττάκια ἐπὶ τῇ εὐσεβεῖ ταύτῃ πράξει.

— Ἐπέτειος ἀναρρήσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Τσάρου. — Τοῦ σεπτοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Νικολάου τοῦ Β' ἄγοντος τῇ δευτέρᾳ τὴν ἐπετηρίδα τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ, ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ παγισιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος κ. Καλλίνικος μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Α' πατριαρχικοῦ γραφείου κ. Ἰωάννου Δ. Τανταλίδου μεταβάντες εἰς τὴν ρωσικὴν πρεσβεῖαν διηρμήνευσαν τὰς συγχαρητήριους προσήσεις καὶ εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. τῷ ἐπιτετραμμένῳ τῆς Ρωσίας ἐξοχωτάτῳ κ. Στσερμπάτσεφ.

— Πανηγύρεων κατάλογος. — Ὑπὸ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἀπελύθη, κατὰ συνοδικὴν ἀπόφασιν ἐν καιρῷ ληφθεῖσαν,

ἐγκύκλιος συνιστῶσα κοινωφελῇ ἐπιχείρησιν, ἣν ἀνέλαθεν ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Μανουὴλ Ι. Γεδεών. Ἡ φιλάρχιος αὕτη καὶ φιλόστοργος ἐπιχείρησις, ἣν θέλουσιν ὑποστηρίξαι οἱ ἱερατικῶς προϊστάμενοι τῶν ἐνοριῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν ἱερῶν ναῶν, πρὸς οὓς ἡ ἐγκύκλιος ἀποστέλλεται, ἀφορᾷ εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ διάσωσιν πάσης εἰδήσεως, ἐγγράφου ἢ προφορικῆς, περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς περὶ ἀγομένων ἄλλοτε καὶ νῦν πανηγύρεων ἢ ἐπὶ μνήμῃ ναῶν, ἢ θαυματουργῶν εἰκόνων, ἢ ἁγίων λειψάνων, ἢ ἐπὶ μνήμῃ ἀδελφοτήτων καὶ συντεχνιῶν, ὅσαι ὑπῆρξαν ἄλλοτε ἢ νῦν ὑπάρχουσι. Φρονοῦμεν ὅτι εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δύνανται νὰ συνδράμωσιν ἠθικῶς πάντες οἱ ὀρθόδοξοι, οἱ αἰσθητικῶς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, συμπληροῦντες οὕτω τὴν ἱστορίαν ναῶν τε καὶ ἁγιασμάτων καὶ μνημείων τῆς χριστιανικῆς τέχνης, περὶ ὧν οὐδεὶς ἀνέλαθε νὰ γράψῃ μέχρι σήμερον.

— Φιλόπτωχος Ἀδελφότης ἐν Φαναρίῳ. — Ἐπινεύσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐπευλογήσαντος τὰς ἐνεργείας φιλανθρώπων ὁμογενῶν, τῇ κυριακῇ συνήλθον ἐν τῇ Μ. πρωτοσυγκελλίᾳ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκελλοῦ, ἱκανοὶ τῶν κατοίκων Φαναρίου καὶ τῶν περὶ συνοικιῶν, καὶ ἔθεντο τὰς βάσεις Ἀδελφότητος Φιλοπτώχου. Πρὸς σύνταξιν τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς ἐξελέγησαν ὑπὸ τῶν συνελθόντων μέλη τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπείας οἱ ἱατροὶ κκ. Μελαχροινὸς, Βασιλειάδης καὶ Φερμάνογλους, ὁ καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Κορνήλιος Σπαθάρης καὶ ὁ νομοδιδάκτωρ καὶ δικηγόρος Ἐλευθέριος Ταπεινὸς ἐφέντης.

— Ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς Σινᾶ. — Ὁ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ παρ' ἡμῶν ἐπίτροπος ἱερολ. κ. Δανιὴλ Σουλίδης ἀνεχώρησεν εἰς Σμύρνην τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ, πρὸς συνάντησιν τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Σιναίου κ. Πορφυρίου, ἐπιστρέψαντος ἐκ Τσεσμέ, ἐνθα χρόνον τινὰ, χάριν λουτρῶν, διέμενε.

— Ἐπισκέψεις. — Χθὲς ἐπισκεψάμενοι ἀπεχαίρετσαν τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐπὶ τῇ ἐκ τῆς πόλεως ἡμῶν ἀναχωρήσει αὐτῶν αἱ ΑΑ. ΕΕ. οἱ ἐνταῦθα πρεσβευταὶ Ἑλλάδος κ. Ν. Μαυροκορδῆτος καὶ Σερβίας στρατηγὸς Σάββας Γκροῦτς συνοδευσόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν διερμηνέων ἑλληνομαχοῦς κ. Κωνσταντίνου Γκρούπεβιτς.

— Πατριαρχικὰ συλλυπητήρια. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὸ μὲν διεδίδασκε σήμερον θερμὰ συλλυπητήρια τῷ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀξιωτίμῳ κ. Ἐμμανουὴλ Ρακτιβάν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σμαράγδας, τὸ δὲ ἐνετείλατο τῷ πανοσιολ. δευτερεύοντι κ. Παρθενίῳ ἵνα ἐκπροσωπήσῃ αὐτὴν ἐν τῇ κηδείᾳ τῆς μεταστάσης, γενομένης ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ, καθὼς ἤρμοζεν εἰς τὴν κοινωνικὴν περιωπὴν τῆς μακαρίτιδος.

— Ἀφίξεις. — Χθὲς ἀφίκετο, τυχὼν τῆς ἐπὶ τούτῳ κανονικῆς ἀδείας, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Δυρραχίου κ. Προκόπιος. — Ἐπίσης ἀφίκετο, μετὰ μηνιαίαν ἐν Κρήνῃ, διαμονήν, ὁ πανοσιολογ. ἡγούμενος τῆς ἐν Ἀντιγόνῃ πατριαρχικῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς τῆς Θεοκορυφώτου κ. Ἀνθίμος Γοργόλης.

— Ἄγριοι ὄροι. — Ἀφίκοντο ἐξ Ἁγίου Ὁρους, χάριν ὑποθέσεων τῆς ἱερᾶς αὐτῶν μονῆς, οἱ ἐκ τῶν πατέρων τοῦ Βατοπεδίου ὁσιολογ. προηγούμενος Ἀζαρίας καὶ διάκονος Ἀρχαδίου. — Ἐπίσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους ἀφίκετο ὁ ὁσιολογ. προηγούμενος κ. Γεράσιμος Δοχειαρίτης.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

02/09/25

902566

НБ ОНУ

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

1948

Ж. 111-726648